

АРНОЛЬД ФАБРИКАНТ: «ЧЕРВОНА ЗІРКА ЄВРЕЙСЬКОГО СОЛДАТА» (ТЕМА: УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ)

Мета: проаналізувати можливі шляхи порятунку євреїв в роки Голокосту на прикладі особистої історії Арнольда Фабриканта; продовжувати працювати з поняттями «новий порядок», «Голокост», «геноцид», «евакуація», «мобілізація»; розвивати вміння, порівнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, висловлювати власну точку зору; виховувати в учнів толерантність, повагу до представників інших національностей.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань у форматі історичної медіа-майстерні.

Форма проведення: робота в групах.

Цільова аудиторія: учні 10 класу (15-16 років).

Використані матеріали Trans.History: фільм «Арнольд Фабрикант: «Червона зірка єврейського солдата»», «Арнольд Фабрикант: інтерв'ю».

Обладнання: мультимедійне обладнання, планшети, аркуші А3, ватман, стікери кольорові, олівці.

Методичні прийоми: вправа «Асоціації», прийом критичного мислення «Кластер», вправа «Пост у Твіттері».

Хід уроку

I. Організаційний момент уроку

II. Актуалізація опорних знань

Вправа «Асоціації»

Вчитель пропонує дібрати асоціації до слів: війна, «новий порядок» «Голокост».

III. Мотивація навчальної діяльності

Вчитель: З попередніх занять вам вже відомо, що Голокост в роки II світової війни набув небачених масштабів, чи мали євреї шанс на порятунок, якщо так, то яким чином?

Діти відповідають та пропонують варіанти порятунку.

IV. Сприйняття та усвідомлення навчального матеріалу

1. Доля Арнольда Фабриканта та його родини, як приклад порятунку від Голокосту.

(На дошку проєктується зображення фотографії Арнольда Фабриканта з дружиною:
<https://trans-history.org/uk/intervyu-uk/arnold-fabrikant/#jp-carousel-8069>)

Вчитель: Сьогодні ми з вами дізнаємося історію чоловіка якому вдалося врятуватися від Голокосту. Отож перед нами одесит Арнольд Фабрикант з дружиною. Як ви гадаєте якими чином Арнольдові вдалося врятуватися?

Діти відповідають та висловлюють варіанти порятунку, після чого вчитель пропонує учням переглянути та обговорити фільм «Арнольд Фабрикант: «Червона зірка єврейського солдата»».
<https://trans-history.org/uk/filmi/arnold-fabrikant-chevona-zirka-yevrejskogo-soldata/>

Запитання для дискусії після перегляду:

1. Що ви відчували переглядаючи фільм (опишіть ваші враження, емоції)?
2. Які ідеї фіналу цієї історії виникали у вас на початку та наприкінці перегляду?
3. Чи можна вважати шлях, обраний героями фільму, стратегією порятунку?
4. Нашим героям пощастило: доведіть або спростуйте твердження?

Після обговорення фільму вчитель об'єднує клас в чотири групи та пропонує продовжити знайомство з А. Фабрикантом та його родиною.

Приєм критичного мислення «Кластер»

Учні користуючись онлайн матеріалами сайту <https://trans-history.org/> досліджують біографію героя:

- I група – «Родина»;
- II група – «Дитинство»;
- III група – «Роки війни»;
- IV група – «Після війни».

Групи отримують А-3 аркуші, кольорові стікери, олівці.

Завдання для груп: кожна група створює схему-кластер відповідно до досліджуваного періоду життя А. Фабриканта. Після закінчення роботи в групах, клас спільно з вчителем створює на ватмані загальний кластер життєпису Арнольда. На цьому етапі уроку вчитель виконує роль фасилітатора.

V. Рефлексія.

Вправа «Пост у Твіттері»

Вчитель пропонує учням написати пост в зошиті, за бажанням в соціальних мережах, про заняття, який може містити лише 140 символів. Необхідно уникати словосполучень «Мені все сподобалось», «Мені нічого не сподобалось».